

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus VI. Argumentum. Ædificato, ac dotato Monasterio Monialium propriis Bonis, & expensis communitatis pro Puellis Nobilibus Civitatis, an Moniales possint recusare admittere in Educandas Puellas ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

ad præminentias, & jus honorificum, non verò quoad effectum præsentandi primas dignitates, ut docent communiter Doctores in hoc Canone, & tradunt Lamberrin. de jurepatr. lib. 1. p. 1. q. 11. art. 2. 3. & 4. Rocc. de Curt. eod. tract. verb. in Ecclesia num. 1. & seq. Tamburin. de jure Abbat. disput. 7. quæst. 5. num. 16. tom. 1. Alexander. conf. 74. num. 5. lib. 4. Piton. discept. Eccles. 4. Rot. coram Cavaler. decis. 265. num. 6. & seq. & decis. 321. n. 6. p. 5. tom. 1. rec., & decis. 1799. num. 12. & seq. coram Coccin. Sed ad effectum acquirendi in eis, jus præsentandi primas Dignitates requiritur quòd fundator sibi illud expresse reservet in limine foundationis, de consensu, & Beneplacito Apostolico juxta Gloss. in hoc canone verb. nisi aliter ibiq. Butr. num. 25. Abb. num. 9. Fagnan. num. 14. Barbof. num. 3. Gonzal. num. 5. Lambertin., & Roccb. de Curt., ubi supra Vivian. de jurepat. lib. 2. cap. 1. sub. num. 13. Tamburin. de jure Abbat. disput. 7. quæst. 5. num. 2. tom. 1. Amosaz. de causis piis lib. 5. cap. 5. num. 79. Piton. d. discept. Eccles. 4. num. 73. Rot. decis. 53. num. 1. p. 1. & decis. 421. num. 2. p. 2. rec. Ratio est quia cum hujusmodi primæ dignitates, immediatè provideantur per Sedem Apostolicam; vel per electionem Capitulorum, fundator, nisi in limine foundationis, hoc sibi reservaverit de consensu Apostolico; in eis se intromittere non potest dum Fundatori, sive Patrono vigore foundationis, constructionis, aut dotationis non competit electio, sed solum præsentatio, vel jus electioni Prælati, jam factæ consentiendi, juxta secundam Conclusionem in Commentario deductam, cui consonat alter Textus in Cap. Sacrosancta de Elect., ibi -- Sacrosancta Romana Ecclesia, & infra: Sana proposuisti in nostra præsentia, quòd super ordinatione Prioris Monasterii Sancti Pancratii ad Cluniacem. Ecclesiam pertinentis cum Comite de Varenna, Patrono ipsius quidem prædecessor tuus de consensu capituli sui compositionem quamdam iniit juri contrariam, & Ecclesia ipsi damnosam; videlicet, ut in optione sit ipsius comitis, assumere ad Prioratum dicti Monasterii (Cluniacem, & de charitate, Prioribus dumtaxat exceptis) unum de duobus melioribus totius Cluniacem. ordinis, quos Abbas duxerit nominandos, & infra: Atten-

dentes itaque quòd jus eligendi in Collegiata Ecclesia non cadit in laicum, & ideo id esset perniciosum exemplo, & redundaret in dispendium Ecclesia libertatis, volumus ut dictum prioratum liberè possis (non obstante compositione ipsa) sicuti alios Prioratus tibi subditos ordinare: Denunciando ordinationem factam patrono, ut suum si voluerit honestum impertiatur assensum -- Gloss. in cap. Abbatem 18. q. 2. ibiq. Bellemer. num. 1.

ARGUMENTUM.

Ædificato, ac dotato Monasterio Monialium propriis bonis, & expensis Communitatis pro Puellis Nobilibus Civitatis, an Noniales possint recusare admittere in Educandas Puellas Mobiles, ejusdem Puellas Nobiles exteras?

SUMMARIUM.

- 1 Nulla Puella admitti debet in Monasterio pro Educanda, nisi de consensu Monialium? Intellige ut num. 15.
- 2 Iste consensus debet esse liber, & præstitus saltem à majori parte Monialium.
- 3 Nemo domi suæ exteram recipere tenetur invitus.
- 4 Recipere hanc, vel illam Educandam, pendent ex libero arbitrio, & placito Monialium.
- 5 Constitutio de aggregandis habentibus certas qualitates per verba præceptiva, -- Recipiatur, & admittatur -- quomodo intelligatur? vide ibi.
- 6 In Admissione Educandarum proceditur per scrutinium.
- 7 Ab absurdum est admittere Puellas ad convivendum cum Monialibus contra harum voluntatem.
- 8 Jus patronatus acquiritur ei ex cujus bonis Monasterium fundatum fuit non autem illi, qui fuit Auctor foundationis.
- 9 Moniales in Monasterio à Nobilibus Civitatis propriis sumptibus ædificato pro Puellis Nobilibus tenentur has admittere in Educandas; in concursu exterarum; etsi illas recusarent; recusatio esset irrationabilis, & non sustineretur? Amplia ut num. 11.

- 10 Ex dotatione, aut constructione Monasterii pro Puellis Nobilibus, istæ acquirunt jus passivæ receptionis in eo? Amplia ut num. 12.
- 13 Jus passivæ receptionis in Educandas quoddam fuerit tacite reservatum in limine foundationis Monasterii pro Puellis Nobilibus, ex quibus arguatur.
- 14 In casibus diversis attendi non debent Leges, Decisiones, & Resolutiones in Littera, seu simpliciter.
- 16 Consensus sine justa causa denegatus suppleri debet per Superiorem.
- 17 Verbum ad Libitum, seu ad Placitum, in Litteris pro Educandis dari solitis appositum, quid importet, quando agitur de Monasterio fundato pro Nobilibus? Vide ibi.
- 18 Refertur resolutio Sac. Congregationis in Salernitana Educationis Nobilis Puellæ.

C A S U S VI.

CAsum hic propono in Sac. Congregatione Episcoporum, & Regularium ventilatum in Salernitana Educationis Nobilis Puellæ, Eminentiss., & Reverendiss. Domino Card. Grimaldo bon. mem. Ponente, qui ita se habet.

Ex octo Monasteriis antiquitus ædificatis, atque dotatis piis largitionibus nobilium civium, Populique Salerni, Sixtus V. fel. record. per ejus Constitutionem motu proprio emologatam usque de anno 1589. ad tria reduci demandavit, nimirum illa S. Sophiæ, Sanctæ Mariæ Monialium, & S. Michaelis univit, & incorporavit Monasterio S. Georgei; alia S. Mariæ Pietatis, & S. Mariæ Magdalena redigi præscripsit in unum ex tribus vacuis per Apostolicos Visitatores designandum, Reliqua S. Laurentii, & S. Spiritus ad aliud unum pariter reduci præcepit; Et ne præ eminentia, ac prærogativa Nobilium ipsius Civitatis cum Popularibus confusa evaderet, pro Nobilibus memorata Monasteria S. Georgi, & S. Mariæ Pietatis designavit; Pro Civibus verò, & Popularibus destinavit, illud erigendum cum antedictis geminis Monasteriis S. Spiritus, & S. Laurentii, ex post denominatum S. Michaelis Archangeli de Populo, & dum eidem Pontifici innotuerat quod præfata Monasteria S. Georgei, & S. Ma-

Par. II.

riæ Pietatis erant addicta pro Nobilibus Familiis, non dum usus fuit illa prærogativa denominandi Monasterium Nobilium, sed præcipuè ordinavit per verbum imperativum receptionem Puellarum, Educandarum Nobilium, ibi -- *Sed ibi tantummodo recipiantur Puellæ Virgines Nobilium ibi Professionem emissuræ* --

Cumque post prælaudatam Reformationem, & reductionem istorum Monasteriorum S. Mariæ Pietatis pro Nobilibus, & S. Michaelis Archangeli pro Populo, præ eorum inopia, & egestate nec construi, nec perfici valuerant, propterea nobilis Civitas Salerni pia munificentia subire curavit onus integralis ædificationis, & conservationis, usque ad creationem debiti ducat. 30. mil., & usque ad solutionem ducat. 300. factam Reverendiss. Archiepiscopo Surrentino uti visitatori Apostolico, præter alias ingentes pecuniarum Summas erogatas in executionem Ordinum Proregis Neapolis.

Et in evincens comprobationem tot beneficiorum adeò profusa manu largitorum, peculiariter erga præfatum Monasterium S. Mariæ Pietatis, cœtus Nobilium semper prælexit Deputatos assistentes pro eorum negotiis pro tractandis, & constabiliendis, ac pro eorum indigentis in univsum; illis attributa honorificentia associandi Archiepiscopum visitantem, ita ut Moniales ipsæ sine eorum consilio, & assensu exteris Educandas admittere non valuerant, & ad exercendam aliquam gratitudinis demonstrationem, occasione renovationis Abbatissarum consueverunt istæ dulcia eisdem Deputatis distribuere.

Quamvis à primordio ista Monasteria reperiantur constructa ad instantiam Nobilium, successivè super ædificata eorum gravissimis sumptibus, & si destinata comprobentur pro recipiendis Puellis Nobilibus, quamquam semper in illis fuerint receptæ Puellæ ipsorum Nobilium, quodque neque ullo unquam tempore innuatur casus quoddam fuerint rejectæ ab admissione in Educationem; & licet in hac religiosa observantia vivant Moniales Monasteriorum S. Georgei, & S. Mariæ Magdalena pariformiter Nobilium, & pro Nobilibus destinatarum, nihilominus nonnullæ Moniales sæpediti Monasterii

S. Mariæ Pietatis absorbentes præ earum potentia reliquas Sanctimoniales in concursu aliarum Puellarum Nobilium exterarum excluderunt Nobilem Puellam Joannam perverustæ, ac Nobilis familia Mazza in Sedilibus Nobilitatis dictæ Civitatis antiquitus, & per quamplura sæcula adscriptæ; Archiepiscopus autem prævidens quæ absurda, quæ in convenientia, quæ inimicitia ex hac exclusionem submovente totum cœtum Nobilium, exoriri valuissent, personaliter se contulit ad dictum Monasterium, ubi advocatis Monialibus reluctantis, eisdem suadere curavit ea omnia, quæ justitiæ, quæ rationi, quæ æquitati, quæ prudentiæ, quæ gratitudini; quæ ipsi Nobilitati congruebant; sed tandem responsum præbuerunt -- *Che loro erano libere, e volevano nel loro Monastero, chi loro piaceva.* -- Quo publicato responso tota Civitas commota est, omnesque Nobiles congregati recursum habuerunt ad Archiepiscopum, ut jura, quæ ipsis præ tot, tantisque eorum meritis confoventur pandere dignaretur Sac. Congregationi Episcoporum, & Regularium, à qua non dum Progenitores Nobilis Puellæ ejectæ, verum etiam totus cœtus Nobilium humiliter declarari expoſtulavit Exclusionem, seu recusationem præfatæ Nobilis Puellæ ab admissione in Educandam non sustineri.

Dominus meus Advocatus Pitonius tuendo jura dd. Monialium stabat pro validitate hujusmodi exclusionis, motus inter cætera ex illo principio quod nemo in Domum alienam intrare potest invito Domino, & sic nulla Puella admitti valet pro Educanda in aliquo Monasterio, nisi ita velint Moniales sub quarum educatione stare, & cum quibus vivere debet, ne alias introducendo Puellam non bene visam detur campus ponendi in Virginibus Deo dicatis Zizaniam, & turbationem Monasticæ, & Religiosæ quietis, in qua famulari debent Altissimo, ut ait *Textus in Anth. apud quos oporteat causas dicere Monachos;* & hinc propterea inolevit Sac. Congregationis Episcoporum, & Regularium invariabilis stilus, ut in illis Monasteriis, in quibus permessa est receptio Educandarum, numquam licentia concedatur, nisi conditionaliter, dummodo accedat consensus Monialium capitula-

riter datus, quemadmodum sancitum extitit in Decreto generali Sac. Congregationis Concilii 31. Augusti 1575., ibi -- *Si tamen &c. scriptam licentiam impetaverint, atque Abbatissæ, & reliquarum Monialium consensus accesserit* -- sicut legitur in eodem Decreto per extensum relato Apud Bonaccin. oper. moral. tom. 1. tit. de clausur. q. 4. punct. 4. num. 15. & seqq. Joan. Bapt. Piton. in Constit. & decis. pro Episc. & Abbat. num. 82.; & communiter tradiderunt Donat. in prax. quest. regul. tom. 4. tract. 5. q. 32. num. 7. Tamburin. de jur. Abbatiss. disp. 1. quest. 1. n. 6. Ricc. in prax. p. 4. resol. 205. num. 1. Barbosa. ad Concil. sess. 25. cap. 5. de Regul. n. 95., & de jur. Eccles. lib. 1. cap. 44. num. 51., & 54., & de potest. Episcopi alleg. 102. num. 63. Monacell. in formul. for. Eccles. 2 p. 1. tit. 11. num. 4.; qui consensus debet esse præstitus saltem à majori parte Monialium, & debet esse liber, seu dependens ab earum arbitrio, ut resolvit Sac. Congregatio 14. Martii 1652. apud Nicol. in Flosul. in verb. Educande num. 10.

Et ita semper intelligitur consensus, ut nempe sit in mero arbitrio illum dare debentis dare, vel denegare, cum nemo Domi suæ exterum recipere teneatur invitus, & stat pro ratione placitum, & voluntas, ut ait Bartol. in l. dotem ff. solut. matrim. Rocc. disput. jur. cap. 15. num. 10., cum iste non sit actus justitiæ, sed voluntatis, & placiti Monialium, qui regulatur secundum propriam conscientiam, & proprii genii libertatem, ut in subjecta materia tradunt Pasqualig. ad Lauret. Monacell. in formul. for. Eccles. tom. 1. tit. 11. formul. 11. num. 13. Tondut. quest. benef. p. 1. cap. 24. num. 2. & seqq. Rodriguez quest. regul. tom. 3. q. 9. art. 2. Rot. coram Emerix. jun. decis. 296. num. 14., & decis. 388. num. 9., & seqq. p. 16., & decis. 95. num. 7., & seqq. p. 17. rec.

In idem coincidere dicebat idem Dominus Advocatus ipsam legem fundationis Monasterii, quod licet enunciatur restauratum, & applicatum pro clausura Nobilium Puellarum Virginum, attamen respectu Puellarum pro educatione recipiendarum ita dictum fuit -- *concedentes etiam eisdem Abbatissæ, & Monialibus in Monasteriis sic erectis facultatem recipiendi Puellas pro educatione* -- quæ verba cum sint

sunt merè facultativa, & in arbitrio Monialium potentia receptionem Educandarum, eo magis comprobant generalem regulam in omnibus Monasteriis, receptam quòd recipere, vel non recipere hanc, vel illam Educandam pendet ex libero arbitrio, & placito Monialium. *Mantic. de tacit. lib. 13. cap. 15. n. 63. Card. de Luc. de seroit. disc. 13. num. 2. Rot. coram Cerr. decis. 336. num. 10. Rocc. disput. jur. cap. 177. num. 46. & in Aprutina Beneficii 19. Junii 1705. S. minus relevat coram Eminentiss. Scotto; & in Asten. Prioratus super institutione 15. Januar. 1708. S. Absque eo, quòd coram R.P.D. Lancetta.*

Non obitare subungebat, quòd Monasterium, de quo agitur, sit destinatum pro Puellis Nobilibus, hoc enim solùm probat honorificentiam Monasterii, juxtaquam recipere non posset in præjudicium Nobilium Puellas ignobiles, non autem probat quòd omnes, & quascumque Puellas Mobiles coactivè recipere teneatur, neque dependeat receptio ab illarum, arbitrio, electione, & consensu, ut habemus in terminis fortioribus Collegii Doctorum Philosophiæ, & medicinæ habentis Constitutionem de aggregandis habentibus certas qualitates per verba præceptiva -- *Recipiatur, & admittatur* -- quòd adhuc Constitutio intelligatur prohibitive de non recipiendis aliis, quam qualificatis, non autem præceptivè cogendi collegiales, ut quoscumque recipiant præscriptas qualitates habentes, juxta *Rot. decis. 180. num. 24. & seqq. p. 9. & decis. 388. num. 9. & seqq. p. 16. & decis. 95. num. 7. & seqq. p. 17. & decis. 296. num. 15. & seqq. coram Emerix Jun.*

Ea ratione quòd ubi admissio, & receptio facienda venit per scrutinium, tunc data dicitur plena libertas vocalibus suffragandi pro, & contra, sicut volunt, alias non esset scrutinium, pro ut in admissione Educandarum per scrutinium proceditur, ex auctoritatibus supra relatis, & juxta Constitutionem Urbani VIII. de qua *Donat. in prax. regul. Tom. 4. tract. 5. quest. 21. num. 1. in. fin. Rot. dicta decis. 180. num. 24., & 39. p. 9. & decis. 388. num. 10. p. 16., & decis. 95. num. 10. p. 17. & decis. 296. num. 15. coram Emerix Jun.*

suffragante etiam naturali ratione quòd

Pars II.

absurdum foret admittere Puellas ad convivendum cum Monialibus contra harum voluntatem, contra *Tex. in l. qui admittitur ff. pro socio, & advertit Tondut. quest. benef. p. 1. cap. 24. num. 3. Miranda in tract. de Monial. q. 8. art. 1. Roderic. quest. regul. tom. 3. q. 9. art. 2. Card. de Luc. de Canon. disc. 21. num. 17., & resolvit Sac. Congregatio apud Monacell. in formul. tom. 1. tit. 11. formul. 11. num. 13.*

8 Et solùm posse addebat forsan hanc præventionem aliquod fomentum habere in casu quo Nobilitas Salerni, seu Familiæ Nobiles fundassent, & dotassent de propriis bonis Monasteria, cum lege ibi recipiendi earum Filias, & consanguineas ad formam juris patronatus passivi, quòd in præfenti asserere non verificari, cum Monasterium fuerit fundatum, & dotatum de bonis liberis; nihil obstante, quòd ad instantiam Nobilium fundatio restaurata fuerit, ut præcis terminis firmavit *Parormitan. conf. 57. n. 5. lib. 1. Spad. conf. 33. n. 2. lib. 2. Rot. coram Coccin. decis. 1613. num. 12. & in Plasentina juris patronatus 23. Martii 1703. S. Tum demum coram b. mem. Mollines, ibi -- Jus patronatus, quòd acquiritur ei, ex cujus bonis res processit, non autem illi, qui fuit auctor foundationis -- & 10. Martii 1704. S. pro ut non urgent coram eodem, & in Parmen. Beneficii 1. Martii 1700. S. Neque obitare coram Eminentiss. Scotto.*

9 His tamen non obstantibus Ego mei Patruum nomine apposito; scribens in hac causa, ad defensionem Nobilis Puellæ Mazza, ac totius coetus Nobilium Salerni dicebam exclusionem, seu Recusationem præfatæ Nobilis Puellæ ab admissione in Educandam esse irrationabilem, & non sustineri; Quando quidem non peragitur de nuda, & simplici admissione Puellæ Educandæ, cujusque sit generis, nec de Monasterio, nulla obligatione adstricto recipiendi potius unam, quam alteram puellam Nobilem; sed versamur in Monasterio S. Mariæ Pietatis à Nobilibus Civitatis Salerni fundato, ab istis superædificato, & constructo pro recipiendis, & admittendis eorum Puellis, & ubi ipsemet prælaudatus Sixtus V. hisce commilitantibus meritis demandavit quòd ibi -- *sanctum modo recipiantur Puellæ Virgines Nobilium* -- Unde Moniales ejusdem Monasterii tenebantur admittere in Educandam

Ffff 2

dam

dam Nobilem Puellam Mazza, ad exclusionem aliarum Puellarum Nobilium exterarum, non solum, quia iustum, & æquum est, quod Nobilitas Salernitana, quæ huiusmodi graves expensas & onera sustinuit, & sustinet pro præfato Monasterio, sentiat hoc commodum, ut ab eo recipiantur ejus Puellæ Nobiles, & hæc utpote originariæ, & benemeritæ præferantur exteris, cum omnis juridica æquitas exigat, quod cæteris paribus potius veniat admittenda Puella, ex cujus Avorum, & Proavorum bonis fundatum est Monasterium, quam pænitus extranea, & originaria potius, & magis qualificata, quam non originaria, juxta *Gloss. in Can. Neminem dist. 70. Rot. in Alatrina jurisprætronus 15. Junii 1705. S. Non obstante, & 7. Decembris ejusdem anni coram Eminentiss. Scotto*; & alias auctoritates superius relatas *Can. IX. X. XI. Cas. VII. Verum etiam quia Puellæ Nobiles Salernitanæ vigore constructionis, & ædificationis ejusdem Monasterii, ab earum Majoribus factæ acquisitionem habent jus passivæ receptionis in eodem Monasterio, juxta dispositionem hujus Canonis, & ad Text. in can. Filiis, vel Nepotibus, & can. Pimentis 16. q. 7. Lambertin. de jurepat. lib. 3. q. 1. num. 10., & lib. 1. p. 1. art. 2. q. 7. Lotter. de re benef. lib. 2. q. 4. Rot. decis. 615. num. 2. p. 1. rec.*

11 Eoque potentius in casu nostro ubi antiquata irrepsit consuetudo per geminam sæcula observata, & nunquam interrupta semper admittendi Puellas Nobilium absque aliqua interruptione, & absque eo, quod prædictæ Moniales allegare valeant unicum exemplum; quod nec ab ipsis, neque ab antiquis Monialibus fuerit Puella Nobilium Salerni repropata, quæ bis centenaria, & ultra possessio nemo non videt quantum conferat ad concludendum Puellas Nobiles Salernitanas habere jus, ut admittantur, & recipiantur in hoc Monasterio ad exclusionem exterarum juxta *Bald. in l. 1. num. 3. in fin. ff. famil. Erisc. Mascard. de probat. consult. 540. num. 23. & alios quos, refert Rot. in Calaritanæ Cappellæ 14. Junii. 1713. S. Et sane coram R.P.D. Lancetta.*

12 Absque eo, quod in minimo perturbet animadversio a præfato Domino Advocato superius *S. Et solum* excitata, nimi-

rum, quod Nobilitas Salerni in limine constructionis, & dotationis ipsius Monasterii non sibi reservaverit expressè huiusmodi jus favore propriarum Puellarum, quodque propterea pia largitione, pro acquirenda benemerita processerint ad dotationem, constructionem, & ædificationem, ut innuunt *Card. de Luc. de jurepat. disc. 57. num. 5. Lotter. de re benef. lib. 2. q. 7. num. 7., & quest. 3. num. 20., & seq.*

Quoniam cum ipsa Nobilitas in primis devenerit ad hanc constructionem, & ædificationem erogatione ingentis pecuniarum summæ in executionem Bullæ Sixti V. præcipientis quod in eodem Monasterio tantummodo recipiantur Puellæ Nobilium, & sic ad hunc finem ut in eo reciperentur propriæ Filiæ Nobiles, hinc licet non expressè sibi reservaverit huiusmodi jus passivæ receptionis, hoc tamen pro ejus acquisitione non requiritur; sufficit enim quod ipsa Nobilitas istud jus non remiserit, seu tacite illud reservaverit juxta *Lambertin. de jurepat. lib. 1. p. 1. q. 2. art. 4. num. 1. Rot. decis. 42. num. 2. p. 2. rec.*, & alias auctoritates in Superiori Casu V. num. 1. relatas.

13 Quod autem præfata Nobilitas tacite reservaverit jus istud passivæ receptionis in dicto Monasterio pro Puellis Nobilibus clare desumitur ex subsecuto effectu, dum, ut dixi, per geminam sæcula, & ultra semper in eo admixta fuerunt Puellæ nobiles Salernitanæ, & Moniales in tanto temporis cursu nunquam ausæ sunt illas excludere, & præ earum effrænata voluntate admittere potius extraneas; Quæ bis centenaria possessio clare convincit præfatum jus passivæ receptionis non fuisse à Nobilitate remissum, sed tacite reservatum favore propriarum Puellarum juxta auctoritates superius relatas *S. Eoque potentius.* Hocque idem jus passivæ receptionis comprobant denominationes, & innumeræ enunciativæ, quibus exprimitur, & denominatur Monasterium esse Nobilium juxta *Rot. decis. 211. n. 1. in fin. p. 1. & decis. 360. num. 3. & seq. p. 2. & decis. 172. num. 3. & decis. 661. num. 1. & seq. p. 3. rec.*

Admittimus, & cuilibet, in materiis Ecclesiasticis versato notissimum est; quod nemo in domum alienam intrare potest invi-

invito domino ; quod in recipiendis Puellis in Monasteriis causa Educationis inter cæteras condiciones illa potissimum exposcitur quod intercedat consensus Monialium , & quod admissio , seu repulsio Puellarum in Educationem sint repositæ libero Arbitrio Monialium ex communi Canonistarum sententia , ex præscripto sacrorum Canonum , Apostolicarum constitutionum , ac resolutionum S. Congregationis Episcoporum , & regularium recensit. per *Barbos. de offic. & potest. Episcopi p. 3. alleg. 102. num. 63. & ad Concil. sess. 25. de Regul. & Monial. cap. 5. num. 96.* At quia ut plurimum in causis , quæ exagitantur , recurrunt casus diversi , diversis præmuniti circumstantiis , ideo monemur attendi non debere Leges , Decisiones , & resolutiones in littera , & simpliciter in casu diverso , in quo diversæ recurrunt circumstantiæ juxta monitum *Card. de Luc. de Paroch. disc. 1. num. 27. S. final. & disc. 12. sub num. 12.*

15 Hinc licet hæc , & similes propositiones veræ sint , vel in casu quo Monasterium præ ejus in digentiis sustentare nequeat Educandas , vel ubi peragatur de admissione plurium Puellarum Nobilium Salerni , in quo casu possunt potius unam , quam alteram recipere , non tamen procedit , ubi Monasterium non reperitur depauperatum , ubi subvenitur assueta annua præstatione ducat. 40. pro alimentis , & ubi non concurrunt aliæ Puellæ Nobiles Salernitanæ , sed solum Nobilis Puella Mazza exposita Nobilitate prædita , & præ ejus innocenti ætate annorum septem destituta prorsus omni imaginabili exceptione personali , & ubi ipsum Monasterium fuit à primordio ejus foundationis destinatum , ædificatum , & constructum impensis Civitatis Salerni pro recipiendis educandis de ejus cœtu Nobilium ; in hisce quippe terminis dari non valet arbitrium effrænatum cum gravi præjudicio alterius & semper intelligitur commissum arbitrio à boni viri *Rot. decis. 118. num. 3. , & 31. p. 17. rec. , & 18. tom. 2. decis. 431. n. 26. & decis. 557. num. 2.* vel saltem aliquo modo regulari debet à jure , ut erudite de more distinguit R. P. D. meus Petra in ejus *Comment. tom. 1. ad constit. Urbani II. fol. 337. à num. 39. ad 40.* ; ubi in terminis effrænati arbitrii Episcopi dene-

gandi ordinationem non arctatis , tuerur illis competere nisi appellationem , saltem recursum ad Sacram Congregationem , quæ adstringit Episcopos ad minus per extra judicalem informationem causam denegatæ ordinationis referre , ut plures recensendo resolutiones , & signanter illam famigeratam in *Rebemen. 21. Aprilis 1668.* , prosequitur idem R. P. D. Petra , ubi supra *sub. num. 44. 46. & 48.*

Indicent igitur Moniales causam ejectionis prædictæ Nobilis Puellæ , quod fortasse non sit Nobilitate prædicta? Illam usque adhuc controvertere ausæ non sunt ; quod Locus pro Educandis destinatus non vacet ? & non credimus , quia sunt optime conscientiæ quod ex septem locis præfinitis duo vacant , & quinque repleti reperiuntur , pro ut non sunt immemores quod loco acceptandi dictam Nobilem Patritiam , admiserunt potius aliam exte-
16 ram ; cum igitur finè justa causa consensus fuerit denegatus , propterea superior finè eadem Sac. Congregatio Episcoporum illum supplere debet juxta monitum *Abbat. in cap. cum dilectus de jurepat. Card. in Clement. unic. de rerum permutat. q. 40.* cum reliquis congestis per *Card. de Luc. de jurepat. disc. 1. num. 9. Rot. decis. 520. num. 4. coram Gregor.* etiam compellendo Moniales præfati Monasterii ad admitendum non quidem in concursu plurium Puellarum Nobilium Salerni potius unam , quam aliam sed in concursu haram , & plurium Puellarum Nobilium diversæ originis potius Puellam Nobilem Salernitanam , quam exteram . *Abbas. conf. 59. num. 3. Lambertin. de jurepat. lib. 1. q. 2. ant. , & 17.* Alias si esset positum , in libro arbitrio Monialium excludere Nobilem Salernitanam in concursu Puellæ exteræ duo sequerentur in convenientia ; Primum quod Puellæ Salernitanæ , seu illarum Parentes gravarentur duplicatis impensis mittendi proprias Filias ad Monasteria , extra earum Patriam ; Secundum vero quod adeo celebre breve Sixtinum , eorum favore emanatum remaneret prorsus frustraneum , quia illius executio super admissione , vel ejectione Nobilium penderet à voluntate Monialium , quæ quantum volubiles sint , experientia notum est ut advertit *Card. de Albic. de Inconstan. in judic. in præfat. num. 39.*

17 Denique non aduersantur assuetæ literæ ejusdem Sac. Congregationis Episcoporum, & Regularium committentis receptionem Puellarum Educandarum ad placitum Monialium; Quoniam cum versemur non in simplici Monasterio pollente libera, & affrænata facultate recipiendi Puellas, quas voluerit, sed bene quidem in Monasterio, dotato, & constructo impensis Nobilium, & pro Puellis Nobilibus, ac Patritiis peculiariter destinato, in isto casu verbum *ad Libitum*, seu *ad Placitum* importat arbitrium boni viri regulandum à sua causa iusta, & rationabili, ut plerique firmant graves Doctores, inter quos *Abbas in cap. cum venissent num. 5. de constit. Alex. conf. 214. num. 3. lib. 6. Corneu. conf. 173. num. 5. volum. 3. Barbof. clausul. 3. num. 8. claus. 6.*

num. 3. Gratian. cap. 755. num. 5. & in terminis ubi sit data facultas liberè nominandi, seu eligendi, quemquis sibi placuerit, quòd debeat se regulare iusta, & rationabili causa, ita ut electio, & nominatio de inhabili sustineri minimè possit, secluso, & reprobato habili, & idoneo, optimè tuetur idem Gratian. cap. 758. num. 23. & seqq.

18 Et ita obtinui ab eadem Sac. Congregatione Episcoporum, & regularium, quæ die 18. Decembris 1716. non obstantibus rationibus per Dominum meum Advocatum Pitonium superius in contrarium expositis definivit -- *Recusationem Puellæ Mazza fuisse irrationabilem, & ad mentem --* quæ fuit -- *ut scribatur Archiepiscopo, ut Puellæ Nobiles Salernitanae habentes requisita præferantur exteris.*

C A N O N X X I X

INNOCENTIUS III. Rothomagen. Archiepiscopo.

PER nostras postulasti literas edoceri utrum Clericus aliquis ad vacantem Ecclesiam, in qua jus obtinet patronatus, se ipsum, si idoneus est valeat præsentare. Cum igitur nullus se ingerere debeat Ecclesiasticæ prælationis officiis; Inquisitioni tuæ taliter respondemus, quod nullus se possit ad Personatum alicujus Ecclesiæ præsentare, quantumcumque idoneus sit, & quibuscumque studiis meritis adjuvetur.

C O M M E N T A R I U M

EX hoc Canone, qui in Decretalibus legitur in ordine il 26. sequens deducitur conclusio.

PATRONUS NON POTEST SE IPSUM PRÆSENTARE AD BENEFICIUM, SEU ECCLESIAM VACANTEM.

Ratio hujus conclusionis est, quia nemo debet se ingerere officio Ecclesiasticæ Prælationis, & quia Patronus cum debeat præsentare idoneum, si se ipsum præsentaret, se ipsum laudaret, ac proinde tamquam ambitiosus esset repellendus à Beneficio; Et quia debet dari distinctio inter Præsentantem, & Præsentatum. Ita *Innocent. Abbas, Anania, Burr., Barbosa, Gonzal. hic, Lambertin. de jurepat. lib. 2. par. 1. quæst. 8. art. 1. num. 5. Vivian. eodem tractat. par. 2. lib. 6. c. 9. num. 1. Ventrigl. in prax. de jurepat. annot. 1. §. 3. num. 66. Pignattell. consult. 54. num. 29. tom. 10. Ruben. de testam. cap. 76. num. 235. & 253. Bellett. disquisit. Cleric. par. 1. de bonis Cleric. §. 11. num. 23. Afolin. resol. 58. num. 69. Card. de Luc. de jurepat. disc. 31. num. 5. Rot. decis. 599. num. 11. par. 4. tom. 3. & decis. 430. n. 38. par. 9. tom. 2. rec.*

3 Hoc idem probatur etiam ex *Textu in cap. cum ad nostram de instit. ubi statuitur, quod is,*